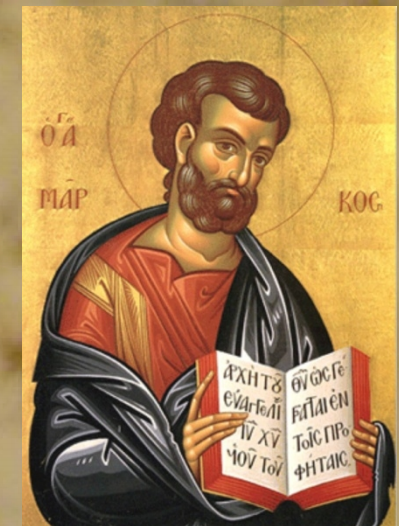
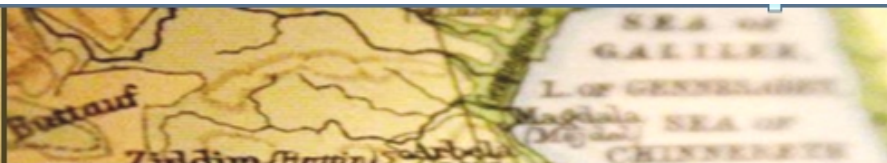

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

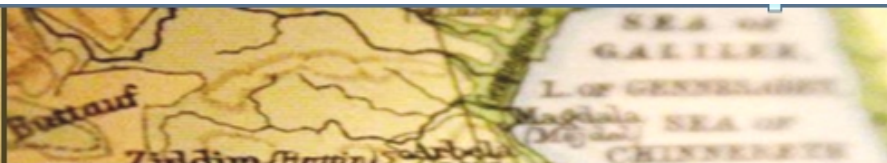

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

'1 Begin van het evangelie van Jezus Christus, (de Zoon van God;) 2 zoals geschreven staat in de profeet Jesaja: 'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 3 'Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht'. 4 Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. 5 En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. 6 En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. 7 En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. 8 Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest. 9 En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. 10 En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Zich neerdalen. 11 En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden. 12 En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. 13 En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. 14 Maar nadat Johannes was overgeleverd, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God 15 en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

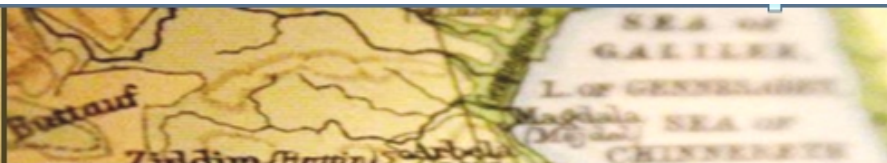

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Belang van Markus' verhaallijn en de proloog

- ❖ Als Markus' inhoud geïnspireerd is, **dan ook de structuur en de verhaallijn!**
- ❖ Wordt weinig ernstig genomen, fragmentarisch lezen schenkt geen **overzicht & inzicht**
- ❖ Onze God is **mens** geworden en we leren Hem pas kennen door zijn levensverhaal
- ❖ Markus vertelt Jezus' verhaal selectief → benadering vanuit een *bepaalde invalshoek*
- ❖ proloog & openingszin Invalshoek – wereldbeeld Markus: *de profeet Jesaja*
 - A. Beknopte schets van **de context** van het boek
 - B. Beknopte schets van **de verhaallijn** van het boek
- ❖ Jezus' oorsprong & 'ware' identiteit worden gevonden in het profetische woord...

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

'Begin van het evangelie van Jezus Christus *zoals geschreven staat* in de profeet Jesaja:

'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden';

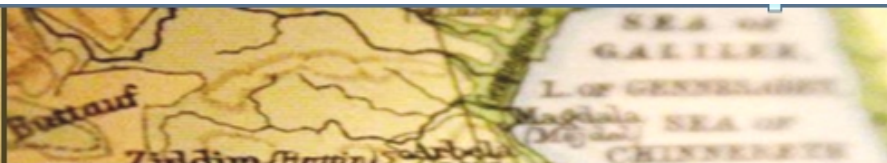
'Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht.'

- ❖ **Onze benadering:** vers 1-3 is de openingszin & volledige titel van het boek
- ❖ **belangrijke vaststelling:** gaat niet om 'de wegbereider' maar *om Wie na hem komt...*
- ❖ **Markus' combinatie** van Jesaja 40:3 & Maleachi 3:1 kent een gemene deler: '**de Exodus**'

'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Zie, Ik zend een engel voor u uit om over u te waken op de weg en u te brengen naar de plaats die Ik gereedgemaakt heb.' (Ex.23:20)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn de weg van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

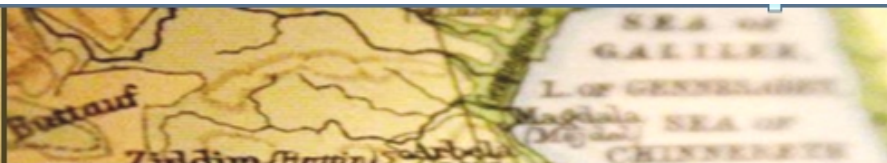
Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Zie, Ik zend een engel voor u uit om over u te waken op **de weg** en u te brengen naar de plaats die Ik gereedgemaakt heb.' (Ex.23:20)

- ❖ Ik stuur 'mijn engel' om Mijn komst voor te bereiden → zonen van Levi reinigen! (huis v. God)
- ❖ Ironische waarschuwing naar analogie met 1^e exodus → uitroeiing Kanaänieten i/h land
- ❖ 'engel' van de Heer vormt nu een ernstige bedreiging voor Israel in het land!
- ❖ Israel is zo afgodisch & immoreel als de Kanaänitische volkeren van weleer...
- ❖ 'Elia' komt eerst → harten terugvoeren tot de vaders → **Torah gehoorzaamheid**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

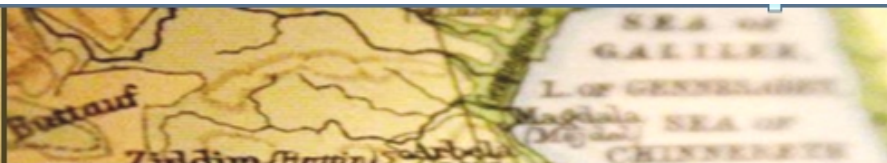
Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn **de weg** van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

- ❖ **Situatieschets** Jesaja 40:3 *Israel in ballingschap moet zich voorbereiden op een uittocht*
- ❖ **Nieuwe uittocht:** machtige verlossing – woestijnreis – aankomst in het land/Jeruzalem
- ❖ Jahweh de machtige Krijgshoer zal **met krachtige arm zijn volk wederom verlossen**
- ❖ De Herdersvorst zal *de verlost en langs een ongekende weg terugbrengen naar Sion*
- ❖ Stad grote Koning – wederopstanding Israel – volkeren toestromen – vernieuwing schepping

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

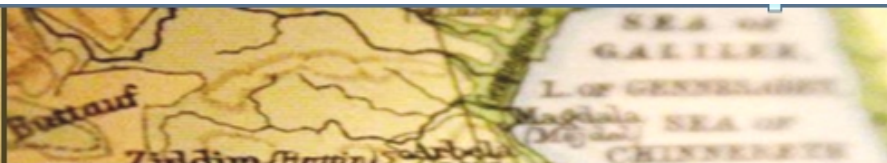
'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn **de weg** van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

- ❖ **Situatieschets** Jesaja 40:3 *Israël in ballingschap moet zich voorbereiden op een uittocht*
- ❖ **De nieuwe uittocht wordt uitgesteld vanwege Jakob Israëls protest & onwilligheid** (polemieken)
- ❖ Jahweh is niet sterk genoeg, *heeft ons niet lief*, 'gezalvde' is Kores?! *Jahweh is niet goed wijs!*

'Wie is zo blind als mijn dienstknecht en zo doof als de bode die door Mij gezonden is?' (Jes.42:19)

'Want Ik wist dat u halsstarrig bent, van **ijzer** zijn de pezen van uw nek, en uw voorhoofd is van **koper**.'
(Jes.48:4)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

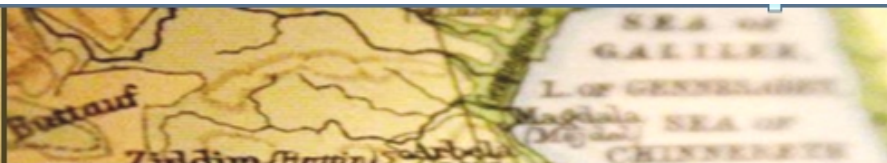
'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn **de weg** van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

- ❖ **Situatieschets** Jesaja 40:3 *Israel in ballingschap moet zich voorbereiden op een uittocht*
- ❖ Geestelijk is Israel a/h einde v/d ballingschap en eens terug 'in het land' *onveranderd*
- ❖ *Ook na de terugkeer in het land blijft Israel naar de praktijk slechts Israel in naam...*

'Begin van het evangelie van Jezus Christus *zoals geschreven staat* in de profeet Jesaja:
'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 'Stem van een roepende in de woestijn:
Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht.'

- ❖ Na 400 jaar stilte zijn de laatste dagen aangebroken! **Jahweh komt eindelijk tot zijn tempel!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

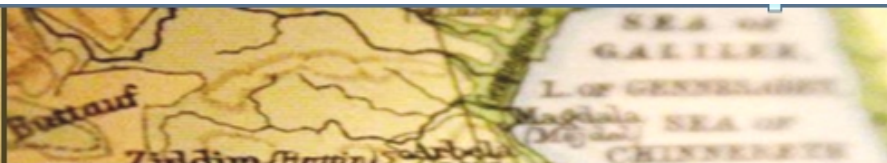
'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn **de weg** van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

- ❖ **Situatieschets** Jesaja 40:3 *Israel in ballingschap moet zich voorbereiden op een uittocht*
- ❖ Geestelijk is Israel a/h einde v/d ballingschap en eens terug 'in het land' *onveranderd*
- ❖ *Ook na de terugkeer in het land blijft Israel naar de praktijk slechts Israel in naam...*

'Begin van het evangelie van Jezus Christus *zoals geschreven staat* in de profeet Jesaja:
'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 'Stem van een roepende in de woestijn:
Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht.'

- ❖ Als Israel NU *zijn paden niet recht maakt*, wacht hen een verschrikkelijk oordeel i/h land!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

Markus' situatieschets van de historische achtergrond

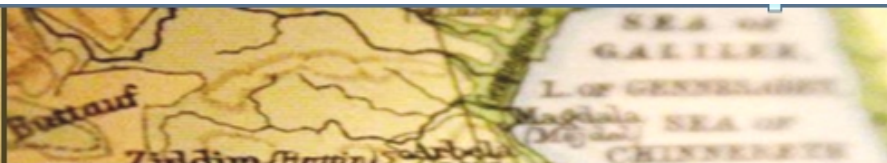
'Zie, Ik zend Mijn bode, **die voor Mij de weg bereiden zal**. Plotseling zal naar Zijn tempel komen de Heer die u aan het zoeken bent,...' (Mal.3:1)

'Hoor, iemand roept: Bereidt in de woestijn **de weg** van Jahweh, effent in de wildernis een gebaande **weg** voor onze God.' (Jes.40:3)

- ❖ **Situatieschets** Jesaja 40:3 *Israel in ballingschap moet zich voorbereiden op een uittocht*
- ❖ Geestelijk is Israel a/h einde v/d ballingschap en eens terug 'in het land' *onveranderd*
- ❖ *Ook na de terugkeer in het land blijft Israel naar de praktijk slechts Israel in naam...*

'Begin van het evangelie van Jezus Christus *zoals geschreven staat* in de profeet Jesaja:
'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 'Stem van een roepende in de woestijn:
Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht''

- ❖ Alles hangt dus af van **Israëls respons op de gestuurde 'wegbereider'**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Inleiding - proloog - voorwoord

'1 Begin van het evangelie van Jezus Christus, (de Zoon van God;) 2 zoals geschreven staat in de profeet Jesaja: 'Zie, Ik zend mijn bode voor U uit, die uw weg zal bereiden'; 3 'Stem van een roepende in de woestijn: Bereidt de weg van de Heer, maakt zijn paden recht'. 4 Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. 5 En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. 6 En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. 7 En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. 8 Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest. 9 En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. 10 En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif op Zich neerdalen. 11 En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden. 12 En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn. 13 En Hij was in de woestijn veertig dagen, verzocht door de satan; en Hij was bij de wilde dieren, en de engelen dienden Hem. 14 **Maar nadat Johannes was overgeleverd**, kwam Jezus naar Galilea en predikte het evangelie van het koninkrijk van God 15 en zei: De tijd is vervuld en het koninkrijk van God is nabij gekomen; bekeert u en geloof in het evangelie.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE WOESTIJN

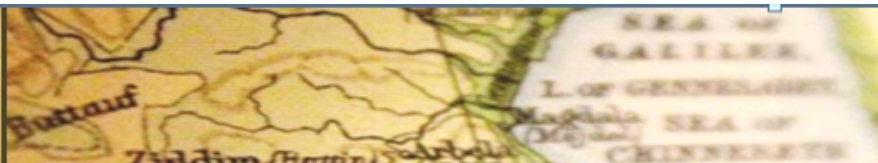
'(exodusgeneratie:) Ik leidde hen uit het land Egypte en bracht hen in de woestijn.

Ik zal u uit de volken leiden en u bijeenbrengen uit de landen waaronder u verspreid bent, met sterke hand, met uitgestrekte arm en met uitgestorte grimmigheid. Vervolgens zal Ik u brengen in de woestijn van de volken en daar van aangezicht tot aangezicht **een gericht** met u voeren.

Zoals Ik met uw vaders in de woestijn van het land Egypte een gericht gevoerd heb,...

(Ezech.20:10, 34-36)

- ❖ Vanaf de 1^e exodus is **de woestijn** de plaats waar Israel voor het eerst *Jahweh ontmoette*
- ❖ Gaat vooraf aan de intocht en de inbezitneming van het **land & zegeningen**

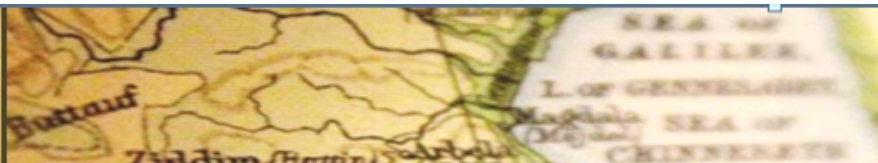
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DOOP VAN BEKERING

- ❖ **Achtergrond:** Jahweh is niet teruggekeerd ... ➡ **er is iets grondig mis met ons volk!**
- ❖ Ommekeer & levensstijl ➡ Israel naar waarheid ➡ *Jahweh komt tot ons met herstel*
- ❖ Elke sekte heeft zo zijn manier ➡ Johannes' wijze bezorgt hem zijn achternaam...
- ❖ Israel is nog steeds in slavemij, moet de bereidwilligheid tonen om 'verlost' te worden
- ❖ **Hoe dan?** Zij die uitgaan 'in de woestijn' om een persoonlijke 'mini exodus' te herbeleven!
- ❖ De doop, een reinigingsritueel, metafoor 'bekering' ➡ **ik wil 'waarlijk' een Israëliet worden**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

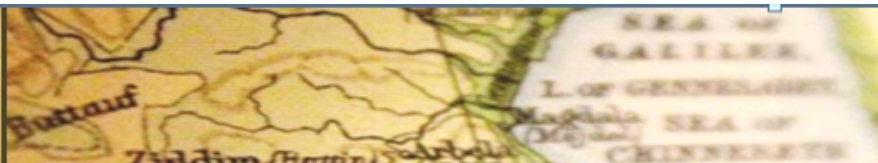
DOOP VAN BEKERING

- ❖ We menen het serieus om uw volk te worden, want dat gebeurde toen bij de 1^e exodus
- ❖ Je laten dopen is een engagement ➡ dit is de **enige weg** door **bekering tot herstel**

'wanneer Jahweh het vuil der dochters van Sion zal hebben afgewassen en de bloedvlekken van Jeruzalem daaruit zal hebben weggespoeld door een Geest van gericht en een Geest van uitdelging.' (Jes.4:4)

'Ik zal u weghalen uit de volken en u bijeenvergaderen uit alle landen,...

Ik zal rein water over u sprengen, en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw afgoden zal Ik u reinigen... Mijn Geest zal Ik in uw binnenste geven...' (Ezech.36:24-25,27)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE BOODSCHAP

- ❖ Als Johannes 'de Elia' is, wie is 'de sterke' die na hem komt in de context van Jes. & Mal.?
- ❖ *Wie kan het volk de Geest schenken?!*
- ❖ *Wie brengt er oordeel over 'onwillig Israel' moest 'de Elia' tevergeefs gekomen zijn?!*
- ❖ **De sterke:** Jahweh komt in oordeel en niemand kan Hem op andere gedachten brengen!
- ❖ **Grijp NU je kans Israel anders is niemand nog in staat een keer te brengen in jullie lot!**

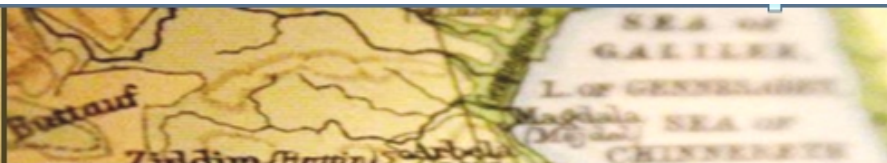
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

'Johannes kwam en doopte in de woestijn en predikte de doop van bekering tot vergeving van zonden. En het hele Judese land en alle Jeruzalemmers liepen uit naar hem toe en werden door hem gedoopt in de rivier de Jordaan, terwijl zij hun zonden beleden. En Johannes was gekleed in kameelhaar en een leren gordel om zijn lendenen en hij at sprinkhanen en wilde honing. En hij predikte aldus: Na mij komt Hij die sterker is dan ik, Wiens schoenriemen ik niet waard ben neerbukkend los te maken. Ik heb u gedoopt met water, maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest.' (Mk.1:4-8)

DE WOESTIJN, DE BOODSCHAP, DOOP VAN BEKERING...

- ❖ Johannes bereidt Israel in de woestijn voor op hun komende verlossing & behoudenis
- ❖ Israel, nog steeds in slavemij, moet NU **de bereidwilligheid** tonen om 'verlost' te worden
- ❖ Terugkeren tot God, een *nieuw begin maken* (als bij de 1^e Exodus) om het **ware Israel** te worden!
- ❖ Ik kan u daartoe uitroepen & dopen, maar de Geest geven → 1^e exodus, doet 'de sterke'
- ❖ **De Geest** brengt inkeer, reinigt en transformeert mensen → **ware beeldragers v. God**

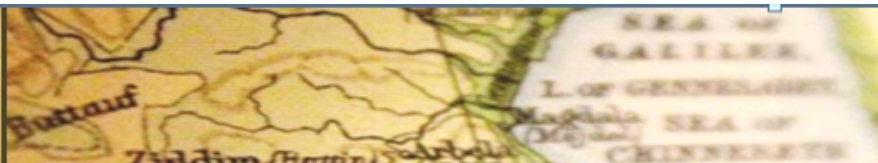
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE EN PROFETISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren? (Jes.63:7-13)

- ❖ **Wat is Israëls historisch 'beslissende' moment?** Wat maakte hen tot Gods volk?
- ❖ Wat verwoestte hun vijanden, schonk hen verlossing en bracht hen Gods aanwezigheid?
- ❖ **De doortocht door de diepe wateren! En... 'de doop' met de Geest, onder de wolk!**
- ❖ De doop met de Geest is dus 'eindtijd' taalgebruik, de hoop van Israel → **Gods Geest!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Johannes in de woestijn

HISTORISCHE EN PROFETISCHE ACHTERGROND: WATER & GEEST

'Ik zal de goedertierenheid van Jahweh in herinnering roepen, de roemrijke daden van Jahweh, die Hij hun bewezen heeft naar Zijn barmhartigheid en naar de veelheid van Zijn goedertierenheid. Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen bevrijd; Hij hief hen op en droeg hen al de dagen van weleer. Zij daarentegen zijn ongehoorzaam geworden en hebben Zijn Heilige Geest bedroefd. Daarom is Hij voor hen veranderd in een vijand, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Toch dacht Hij aan de dagen vanouds, aan Mozes, aan Zijn volk. Maar nu, waar is Hij Die hen deed opgaan uit de zee met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde, Die Zijn luisterrijke arm heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes, Die het water voor hun ogen doormidden spleet om Zich een eeuwige Naam te maken, Die hen deed gaan door de diepe wateren?' (Jes.63:7-13)

- ❖ Bijbels patroon → schepping: ruwach, water, droge → zondvloed: water, ruwach, droge
- ❖ Bij de schelfzee → duisternis, water, ruwach, droge → Jes.63: **water & Ruwach**
- ❖ Dopen met water → 'nieuwe schepping' taalgebruik → nieuwe formatie Israel
- ❖ Een **nieuwe mensheid** wordt in een **nieuw Eden** geplaatst → **beelddrager: Geest!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'Och, dat U de hemel zou openscheuren, dat U zou neerdalen, dat de bergen voor Uw aangezicht zouden smelten, zoals vuur kreupelhout aansteekt, en vuur het water laat opborrelen, om Uw Naam aan Uw tegenstanders bekend te maken! Laat zo de heidenvolken voor Uw aangezicht sidderen. Toen U ontzagwekkende daden deed, die wij niet verwachtten, daalde U neer; voor Uw aangezicht smolten de bergen weg. Ja, van oude tijden af heeft men het niet gehoord, men heeft het niet ter ore genomen en geen oog heeft het gezien, behalve U, o God, wat Hij doen zal voor wie op Hem wacht.'

(Jes.64:1-4)

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: *U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden.* En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

❖ Nu komt het antwoord op Jesaja's laatste blueslied & smeekbede volgens Markus!

Opengescheurde hemel

'Och, dat U de hemel zou openscheuren,
dat U zou neerdalen' (Jes.64:1)

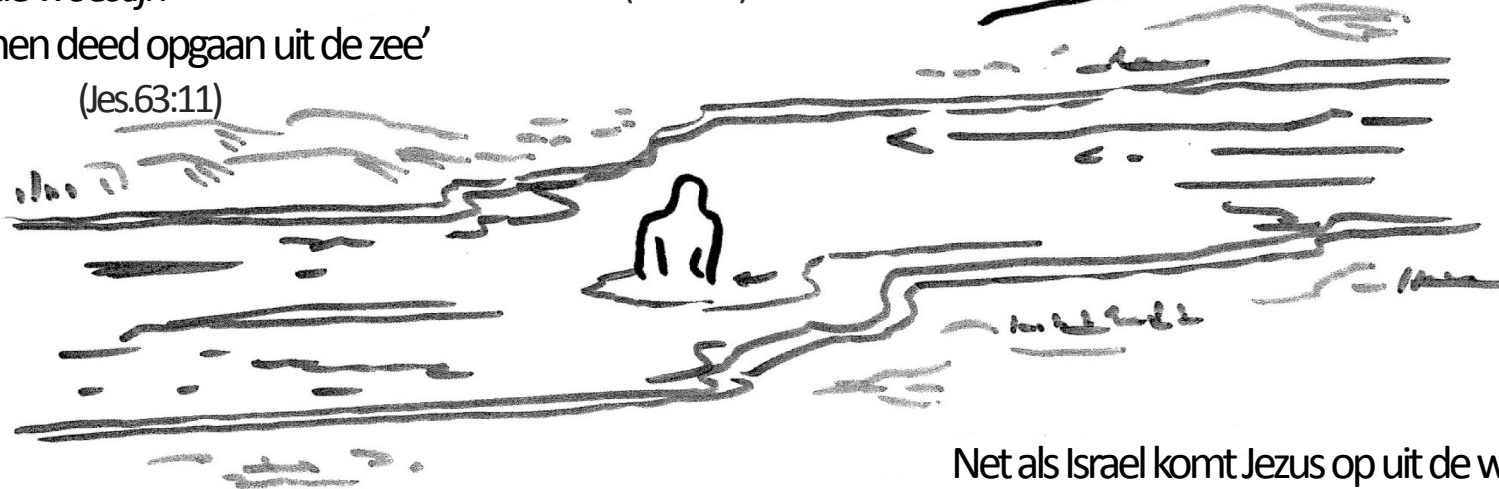
'U bent Mijn (geliefde) Zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

Zie, Mijn Knecht, ... Mijn Uitverkorene,
in Wie Ik welbehagen heb gevonden (Jes.42:1)

40 dagen in de woestijn
40 jaar in de woestijn

'... Hij die hen deed opgaan uit de zee'
(Jes.63:11)

'Ik zal Mijn Geest op Hem leggen'
(Jes.42:1)

Net als Israel komt Jezus op uit de wateren (Jes.63)

U zond uw Geest onder ons (3x)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

- ❖ Jezus' doop: Jezus vereenzelt zich met mensen die willen veranderen → **KRACHT**
- ❖ '**De openscheurende hemel**' is het antwoord op Jesaja's smeekbede!
'Och, dat U de hemel zou openscheuren, dat U zou neerdalen,' (Jes.64:1)
- ❖ **Patroon**: Jezus stijgt uit de wateren op, de Geest daalt neer → U bent mijn geliefde Zoon!
'..waar is Hij Die hen deed opgaan uit de wateren met de herders van Zijn kudde, waar is Hij Die Zijn Heilige Geest in hun midden stelde,' (Jes.63:11)
'Zo zegt Jahweh: **Mijn zoon, Mijn eerstgeborene, is Israel.**
Daarom zeg Ik tegen u: Laat Mijn zoon gaan, zodat hij Mij kan dienen.' (Ex.4:22,23)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

- ❖ Jezus, de ware zoon, **neemt Israëls verhaal op** ➡ 40 daagse woestijntocht. . .
- ❖ Jezus is **Jahweh de Heer** en **Israel, Gods zoon**, *wat Israel zelf (in praktijk) nooit geweest is*
- ❖ **Jezus gaat Israel voorleven wat het betekent om 'Gods zoon, het ware Israel' te zijn!**
- ❖ Jezus is volgens de Profeten, naar Gods vroegere aankondiging Jahweh de Heer die komt
- ❖ Jezus is volgens Gods huidige openbaring, de ware dienaar en Davidische erfgenaam
- ❖ Ook deze 'nieuwe' openbaring kent zijn oorsprong in de profetische verwachting van Israel

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

JEZUS DE WARE ZOON VAN DAVID & TROON ERFGENAAM naar Psalm 2

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

- ❖ Na de exodus duikt 'zoonschap' opnieuw op in de Schrift in relatie met het koningschap
- ❖ Dit is 'Mijn zoon' ➡ geen koning als de volkeren hebben zoals Israel vroeg aan Samuel!
- ❖ **Geen** koning als Herodes die naam & faam zoekt, maar barmhartig & goedertieren is
- ❖ **De Geest** geeft wijsheid & inzicht om als Gods zoon het koningschap uit te oefenen

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

JEZUS DE WARE ZOON VAN DAVID & TROON ERFGENAAM naar Psalm 2

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

- ❖ De inspiratiebron voor Israëls eindtijdhoop → koningschap & toekomst v. Jeruzalem
- ❖ De traditionele benaming is niet geheel correct → 'Gods zoon' zit al op de troon ?!
- ❖ Belofte van bescherming t.a.v. de volkeren → **bedreigen Gods zetelende gezalfde!**
- ❖ Hij is de Koning door wie God regeert over de volken → oproep tot gehoorzaamheid!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

JEZUS DE WARE ZOON VAN DAVID & TROON ERFGENAAM naar Psalm 2

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

- ❖ **Wie is koning in Jeruzalem in Jezus' dagen?** Herodes de kindermoordenaar! *karakter?*
- ❖ In deze context is de profetische eindtijdverwachting van Israel naar Psalm 2 onmisbaar
- ❖ Psalmen v. Salomo 17, 4Q1.7 -4, 4 Ezra → Jeruzalem is corrupt, overheerst door de volken

'Ik heb Mijn Koning toch gezalfd over Sion, Mijn heilige berg.' (Ps.2:6)

- ❖ **Hun verwachting** → De Davidische erfgenaam zal Jeruzalem & de tempel reinigen!

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

JEZUS DE WARE ZOON VAN DAVID & TROON ERFGENAAM naar Psalm 2

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

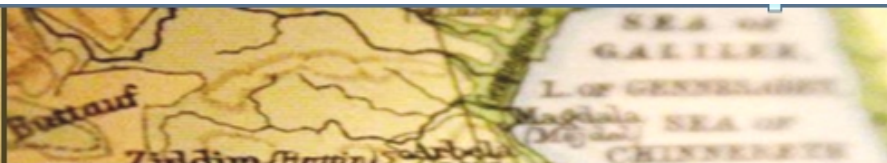
❖ **Jesaja:** Jeruzalem, stad van de grote Koning moet model staan voor deze heerschappij

'Sta op, word verlicht, want uw licht komt en de heerlijkheid van Jahweh zal over u opgaan.

Want zie, duisternis bedekt de aarde en donkerheid de natiën,
maar over u zal Jahweh opgaan en zijn heerlijkheid zal over u gezien worden.
Volken zullen opgaan naar uw licht en koningen naar uw stralende opgang.'

(Jes.60:1-3)

❖ **De enige weg** ➡ breken met hun afgoderij & eigenwijsheid en Gods dienaar worden

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' doop en woestijntocht

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

JEZUS, DE TROUWE DIENAAR VAN GOD HEEFT ZICH AANGEBODEN

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb. Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren.' (Jes.42:1)

❖ **Jes.42** beschrijft een openstaande betrekking, maar Israel heeft er geen 'oren' naar...

'Wie is er blind dan mijn dienaar en doof als de bode die Ik zend?

Wie is er blind als de aan God gewijde en blind als de dienaar van Jahweh?' (Jes.42:19)

❖ In **Jes.49** dient zich echter een bereidwillige dienaar aan met 'geopende' oren! (Jes.50:4)

'En Hij zei tot mij: jij bent mijn dienaar, Israel, in wie Ik Mij zal verheerlijken.

Ik stel u tot een licht der volken, opdat mijn heil reikt tot het einde der aarde.' (Jes.49:3,6)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

DE CONNECTIE tussen Psalm 2 & Jes.42

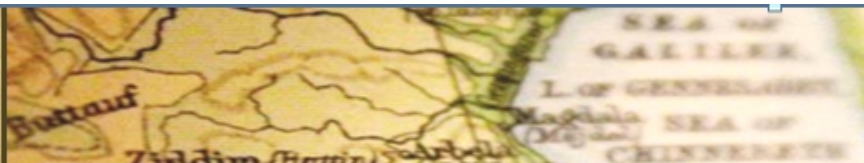
'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb.
Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren. (Jes.42:1)

❖ **Jes.42** en **Psalm 2** schijnbaar een onverenigbaar contrast? *Petrus verwachting?*

'Hij zal niet schreeuwen, Hij zal Zijn stem niet verheffen, Hij zal Zijn stem op straat niet laten horen.
Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen;'

'U zult hen verpletteren met een ijzeren scepter, U zult hen in stukken slaan als aardewerk.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

DE CONNECTIE tussen Psalm 2 & Jes.42

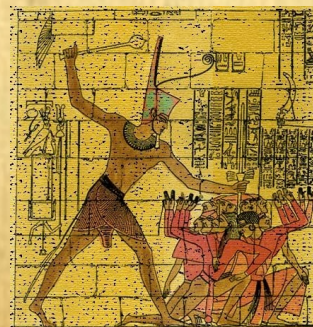
'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' **(Ps.2:7)**

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb.
Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren. **(Jes.42:1)**

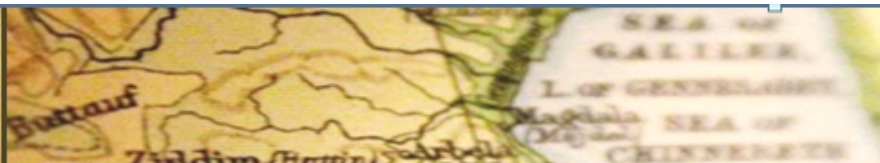
Petrus verwachting:

In Farao stijl...

*Naar de mensenmoordenaar
van het begin...*

Deze 'dynastie' zit momenteel
in Jeruzalem al op de troon...

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

DE CONNECTIE tussen Psalm 2 & Jes.42

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb.
Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren. (Jes.42:1)

❖ **Jezus:** Petrus ik **MOET** sterven, *dit is de wijze waarop Ik zal heersen over de volken...*

'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld.
De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem,
Jahweh heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.
Maar het behaagde Jahweh Hem te verbrijzelen,...' (Jes.53:5,6,10)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

DE CONNECTIE tussen Psalm 2 & Jes.42

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb.
Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren. (Jes.42:1)

❖ **Jezus:** Petrus ik **MOET** sterven, *Ik neem de ijzeren heersersstaf op door het kruis*

'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld.
De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem,
Jahweh heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.
Maar het behaagde Jahweh Hem te verbrijzelen,...' (Jes.53:5,6,10)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

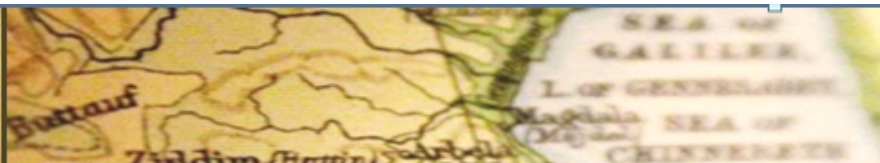
DE CONNECTIE tussen Psalm 2 & Jes.42

'Ik zal het besluit bekendmaken: Jahweh heeft tegen Mij gezegd:
U bent Mijn zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

'Zie, mijn dienaar, die Ik ondersteun; mijn uitverkorene, in wie Ik een welbehagen heb.
Ik zal mijn Geest op hem leggen: hij zal de volken het recht openbaren. (Jes.42:1)

❖ **Jezus:** Petrus ik **MOET** sterven, Ik overwin door te sterven op een kruis...

'Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld.
De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem,
Jahweh heeft de ongerechtigheid van ons allen op Hem doen neerkomen.
Maar het behaagde Jahweh Hem te verbrijzelen,...' (Jes.53:5,6,10)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Ter wille van mijn dienaar David & Jeruzalem

'En het gebeurde in die dagen dat Jezus kwam van Nazareth in Galilea en door Johannes werd gedoopt in de Jordaan. En terstond toen Hij uit het water opsteeg, zag Hij de hemelen scheuren en de Geest als een duif in Zich neerdalen. En er kwam een stem uit de hemelen: U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden! En terstond dreef de Geest Hem uit naar de woestijn.'

(Mk.1:9-12)

DE CONNECTIE tussen Jahweh & David Gods trouwe dienaar

'Zo zegt Jahweh de Heer: zie, **Ik** haal de Israëlieten weg uit de volken naar wier gebied zij gegaan zijn; **Ik** zal hen van alle kanten bijeenverzamelen... En **Ik** zal hen tot een volk maken in het land, en een koning zal over hen allen koning zijn; ...**Ik** zal hen verlossen van alle afvalligheid waarmee zij gezondigd hebben, en hen reinigen, zodat zij Mij tot een volk zullen zijn en **Ik** hun tot een God zal zijn. En mijn dienaar David zal koning over hen wezen; een herder zal er voor hen allen zijn. Zij zullen wonen in het land dat **Ik** aan mijn dienaar Jakob gegeven heb en waarin hun vaders gewoond hebben; ja, zij zullen daarin wonen, hun kinderen en hun kindskinderen, tot in eeuwigheid, en mijn dienaar David zal hun voor eeuwig tot vorst zijn. **Ik** zal met hen een vredesverbond sluiten, een eeuwig verbond met hen zal het zijn; **Ik** zal hun een plaats geven, hen vermeerderen en mijn heiligdom voor eeuwig te midden van hen stellen. Mijn woning zal bij hen zijn; **Ik** zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.'

(Ezech.37:21-28)

Opengescheurde hemel

'Och, dat U de hemel zou openscheuren,
dat U zou neerdalen' (Jes.64:1)

'U bent Mijn (geliefde) Zoon, Ik heb U heden verwekt.' (Ps.2:7)

Zie, Mijn Knecht, ... Mijn Uitverkorene,
in Wie Ik welbehagen heb gevonden (Jes.42:1)

40 dagen in de woestijn
40 jaar in de woestijn

'... Hij die hen deed opgaan uit de zee'
(Jes.63:11)

'Ik zal Mijn Geest op Hem leggen'
(Jes.42:1)

Net als Israel komt Jezus op uit de wateren (Jes.63)

U zond uw Geest onder ons (3x)

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

